

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsarkitekten
901 86 Umeå
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsarkitekten
871 86 Härnösand
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsarkitekten
831 86 Östersund

Rennäringens riksintressen i Västerbottens och i delar av Västernorrlands och Jämtlands län

BESLUT

Jordbruksverket bedömer att de områden som anges på verkets CD märkt ”dnr 92 5453/02, Riksintressen för samebyar registrerade hos Länsstyrelsen i Västerbottens län” skall vara riksintressen i Västerbottens län och i delar av Västernorrlands och Jämtlands län. Dessa områden överensstämmer helt med det förslag som Länsstyrelsen i Västerbottens län har redovisat på CD med undantag av ett område i Malå sameby som enligt underlag i e-post den 7 december 2005 från Länsstyrelsen föreslås utgå som område av riksintresse.

ÄRENDET

Med missiv den 28 oktober 2002 översände Jordbruksverket till länsstyrelsen i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län en promemoria av samma datum om hållpunkter för framtagande av underlag för Jordbruksverkets bedömning om rennäringens riksintressen m.m.

I skrivelse den 22 juni 2005 har Länsstyrelsen i Västerbottens län överlämnat förslag till underlag för Jordbruksverkets bedömning om rennäringens riksintressen i detta län samt i Västernorrlands och Jämtlands län. Förslaget avser samebyar som är registrerade i Västerbottens län. Vissa av dessa byar driver renkötsel också i delar av Västernorrlands och Jämtlands län.

Med Länsstyrelsens nämnda skrivelse följer 12 bilagor. I det översända materialet finns bl.a. områdesbeskrivningar för berörda samebyar (bilaga 1) och föreslagna riksintressen angivna på en CD-skiva (bilaga 2). Skivan innehåller bl.a. kartfiler och metadata och är märkt med nummer 611-16148-2002. Länsstyrelsen har vidare översänt yttranden från Länsstyrelserna i Jämtlands och Västernorrlands län, berörda kommuner, Bergsstaten, Lantbrukarnas Länsförbund i Västerbotten samt Norra Skogsägarna.

Malå sameby har föreslagit hos Länsstyrelsen att ett område, som har angivits som svår passage för renar i ovan angivna CD, inte bör anses vara ett riksintresse. Länsstyrelsen har därför genom e-post den 7 december 2005

översänt en datafil till Jordbruksverket, vilken anger vilket område som samebyn avser.

FORMELL BAKGRUND

I 2 § hushållningsförordningen (1998:896) anges att vissa centrala förvaltningsmyndigheter, efter samråd med Boverket, andra berörda centrala förvaltningsmyndigheter och berörda länsstyrelser, i skriftlig form skall lämna uppgifter till länsstyrelserna om områden som myndigheten bedömer vara av riksintresse enligt 3 kap. miljöbalken. Områden av riksintresse för rennäringen, enligt 3 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, skall, enligt denna bestämmelse i hushållningsförordningen, anges av Jordbruksverket.

Skyddet för rennäringen i bestämmelsen i miljöbalken om rennäringens riksintressen syftar enligt lagens förarbeten (prop. 1985/86:3 s. 115 och 161) till att bibehålla förutsättningarna för näringen genom att ge de viktigaste områdena i varje sameby ett särskilt skydd. Det är vad som bedöms som riksintresse för sektorn rennäring som skall redovisas. Sådana områden kan omfatta t.ex. flyttleder, kalvningsland och områden med särskilt goda betesförhållanden. Vid bedömningen av vilka områden som skall anses vara av riksintresse bör vidare beaktas näringens behov av sammanhängande betesområden och tillgång till alternativa betesområden samt alternativa flyttleder. Dessutom bör enligt propositionen vinterbetesmarkernas särskilda betydelse för renskötseln särskilt beaktas.

Det aktuella ärendet utgör del av en planeringsprocess. Ett slutligt avgörande om att ett område är av riksintresse sker endast vid en tillståndsprövning då beslutsmyndigheten med utgångspunkt från befintligt underlag har att bedöma områdets status.

SAMRÅD

Samråd om framtagandet av ett underlag för verkets bedömning har skett med Sametinget, länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län och med Svenska samernas riksförbund i en arbetsgrupp, den s.k. Renmarkgruppen. Även Boverket, Naturvårdsverket och SLU har medverkat vid flera av gruppens sammanträden. I ett tidigt skede av arbetet har det hållits samråd genom ett möte med länsstyrelserna i Dalarnas och Västernorrlands län.

Jordbruksverket har genom samarbetet i Renmarkgruppen eftersträvat en för hela renskötselområdet enhetlig modell för redovisning av rennäringens riksintressen. Den redovisningsmodell som utgjort grund för gruppens arbete anges i promemorian den 28 oktober 2002 (se ovan). Modellen motsvaras väsentligen av den modell som låg till grund för den dåvarande centrala rennäringensmyndighetens, Lantbruksstyrelsen, redovisning den 21 juni 1990 om rennäringens riksintressen i Jämtlands och Västerbottens län.

Riksintressena redovisas enligt den tillämpade modellen som kärnområden och strategiska platser. Dessutom finns kategorin funktionella samband. Därmed avses funktionskrav som måste ställas för att renskötseln skall kunna bedrivas inom olika säsongbetesområden i en sammanhållen årscykel och som inte är

möjliga att redovisa i förväg. Detta innebär att Jordbruksverket först i samband med en aktuell tillståndsprövning, t.ex. när en miljökonsekvensbeskrivning skall upprättas, kan komma att bedöma att ett visst område är av riksintresse. I den mån detta sker avser det mariginella arealer.

BEDÖMNING

Jordbruksverket har vid en granskning av Länsstyrelsens redovisade kartmaterial och den text som Länsstyrelsen lämnat till detta material funnit att kartmaterialet har upprättats i enlighet med den modell som verket anser bör tillämpas för redovisning av områden som är av riksintresse för rennäringsen.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har ansett att förslaget utgör ett bra underlag där arbetsmodell, urvalskriterier och redovisning sker på ett tydligt sätt.

Kartmaterialet överensstämmer, enligt verkets uppfattning, med miljöbalkens intentioner om skydd för de viktigaste områdena i varje sameby. Verket anser därför att materialet bör användas för redovisning av rennäringens riksintressen.

I detta ärende har ställföreträdande generaldirektören Christina Huhtasaari beslutat. Handläggaren Tord Constenius har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har dessutom deltagit chefsjuristen Ellinor Persson, avdelningschefen Peter Melin, enhetschefen Olof Johansson och juristen Kirsi Heinonen.

Christina Huhtasaari

Tord Constenius

Kopia för kännedom till:

Länsstyrelsen i Norrbottens län, Fjällförvaltningen, Box 105, 962 23 Jokkmokk
Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona

Jordbruksdepartementet, 103 33 Stockholm

Bjurholms kommun, Storgatan 9, 916 81 Bjurholm

Dorotea kommun, Storgatan 42, 917 81 Dorotea

Lycksele kommun, Storgatan 22, 921 81 Lycksele

Malå kommun, Storgatan 13, 930 70 Malå

Nordmalings kommun, 914 81 Nordmaling

Norsjö kommun, Storgatan 67, 935 81 Norsjö

Robertsfors kommun, Storgatan 13, 915 81 Robertsfors

Skellefteå kommun, Trädgårdsgatan 6, 931 85 Skellefteå

Sollefteå kommun, 881 80 Sollefteå

Sorsele kommun, Box 101, 920 70 Sorsele

Storumans kommun, Blå vägen 242, 923 81 Storuman
Strömsunds kommun, Box 500, 833 24 Strömsund
Umeå kommun, 901 84 Umeå
Vilhelmina kommun, 912 81 Vilhelmina
Vindelns kommun, Box 65, 922 81 Vindeln
Vännäs kommun, Ö. Järnvägsgatan 1, 911 81 Vännäs
Åsele kommun, Box 200, 910 60 Åsele
Örnsköldsviks kommun, Nygatan 16, 891 88 Örnsköldsvik